

Årsrapport 1997

Telemark Botaniske Forening

Årsmøtet 1996.

Fredag 25. oktober på Jarseng Sportsstue, Skien.
Referent: Charlotte Bakke.

Saksliste

1. Valg av dirigent og referent
2. Styrets beretning
3. Regnskap
4. Årsrapport fra NBF Larvik lokallag
5. Meldinger og regnskap fra Norsk Botanisk Forening
6. Forslag til NBF's årsmøte
7. Forslag til TBF's årsmøte
8. Valg

Det var 28 medlemmer til stede.

Esther Broch åpnet møtet etter at sakslisten, styrets beretning, regnskapet, lovendringsforslag og årsrapporten - 96 var delt ut.

Esther ble valgt til dirigent, og Charlotte Bakke til referent.

Bjørn Lervik leste opp styrets beretning, som kunne fortelle om et stabilt medlems-tall på ca. 260, stor virksomhet, med mange turer og møter, utstilling i Lårdal, utgivelse av medlemsblad og deltakelse i diverse aktiviteter på Mule Varde, foruten marisko-prosjektet i Versvika og mange nyfunn til flora-atlasen. Beretningen ble godkjent etter noen få rettelser og tilføyelser.

Regnskapet ble godkjent uten kommentarer.

Esther leste opp årsrapporten fra Larvik lokallag. Den fortalte bl.a. om turer, kursvirksomhet, utgivelse av eget medlemsblad, Fagus, og øket medlemstall.

Årsmelding og regnskap fra NBF ble enstemmig godkjent.

De fremsatte lovendringsforslagene fra NBF ble alle vedtatt.

Fra styret i TBF ble det fremmet forslag om forhøyelse av medlemskontingenten:

A-medlemmer: Øker fra kr. 315,- til kr. 355,-

B-medlemmer: Øker fra kr. 100,- til kr. 120,-

C-medlemmer: Øker fra kr. 60,- til kr. 70,-

D-medlemmer: Øker fra kr. 30,- til kr. 40,-

Forslaget ble enstemmig vedtatt.

Valgkomitéen hadde innstilt følgende medlemmer til de forskjellige verv, og de ble alle godkjent ved applaus:

Styret

Styremedlem	Charlotte Bakke - gjenvalg
Styremedlem	Esther Broch - ny
Styremedlem	Harald Stendalen - ny
Styremedlem	Lise Stokstad - ny
Kasserer	Olaf Svendsen - gjenvalg
Varamedlem	Målfrid S. Ergon - ny

Turkomitéen

Formann	Harald Stendalen - ny
Medlem	Roger Halvorsen - ny
Medlem	Kjell Thowsen - gjenvalg

Listera-redaksjonskomitéen

Priscilla Hansen - gjenvalg
Charlotte Bakke - gjenvalg
Grete Stendalen - gjenvalg

Floraatlas-komitéen

Petter Eriksen - gjenvalg
Roger Halvorsen - gjenvalg

Revisor

Oddveig Skifjeld - gjenvalg

Valgkomitéen

Rolf Ergon - gjenvalg
Lise Stokstad - gjenvalg
Inger Johanne Vik - ny

Kveldens foredragsholder var Torbjørn Skifjeld, og han hadde kalt sitt lysbilde-kåseri:

Fra Telemark til Thailand.

Mellom disse to stedene på vår jord er det stor geografisk avstand. Med fly fra København tar det vanligvis 12 timer, men hvis en skal forflytte seg sjøveien tar det hele 32 døgn. Både levevis og omgivelser er også langt fra det vi er vant til. Kveldens lysbilder ga mange eksempler på det. En for oss "dagligdags" hendelse, f.eks. det å kunne ta på seg joggeskoene for å ta seg en skogstur, var en umulig sak i Thailand. Dette var mye p.g.a. de giftige slangene og andre farlige kryp som befant seg på

bakken og i trærne. Vi fikk forresten se et bilde av Torbjørn med en stor pytonslange over skuldrene, men den levde visstnok i fangenskap og hadde just hatt seg et måltid, slik at den var ufarlig.

Den berømte broen over Kwai var "festet til filmrullen". I sin tid ble den bygget i forbindelse med jernbanenettet fra Bangkok til Burma. Denne smalsporede jernbanen var fremdeles i bruk. Utrolig mange menneskeliv gikk tapt ved bygging av broen, og i nærheten var der en enorm kirkegård som gjorde et sterkt inntrykk på de besøkende.

Å komme seg fram pr. jernbane var en måte, men mye av transporten foregikk på de mange elvene, som vi så. Der var et yrende folkeliv både på og langs vannveiene. Båtene kom seg framover ved hjelp av gamle bil- eller bussmotorer som gikk for fri eksos. Dette laget slik støy at det var nesten umulig å føre noen samtale.

Vannkvaliteten var "så som så". Foredragsholderens kone (og TBF's revisor) var avbildet idet hun tok seg over fra en båt til en annen via en smal planke. Det virket ganske halsbrekkende. Ellers "besøkte" vi det såkalte "flytende marked" og forskjellige "butikker" langs elvebreddene, der en kunne få kjøpt alt fra levende og døde dyr til paraplyer, diverse frukter og kledebon. En del av næringsgrunnlaget her var å lure turistene. Vi la også merke til en gul-farget plante som truet med å ta helt overhånd i kanalene. Ellers fikk vi se en del flotte orkidéer, men disse var "dyrkede". Torbjørn hadde gjort et forsøk på å ta seg ut i en skogkant for se nærmere på det "ville" planteliv, og hadde da fått mange rare blikk etter seg.

Det var mulig å få kjøpt et "3-timerspass" til Burma, så ferden gikk til "det gyldne triangel", et velkjent område for narkotikaproduksjon. Vi så bilder fra den omlag 300m brede, grumsete Mekong-elva som fungerte både som drikkevann og flittig brukt trafikkåre. Barn la på svøm ut i vannet og tigget penger fra turistene.

Oppe i Nord-Thailand ble det dyrket spesielt mye ris, men også bananer og kokosnøtter. Andre produksjonsområder var gummi, silke og teak. Glimt fra et veveri viste veversker som vevde silkestoffer for hånd, 2-3m om dagen kunne de greie. Her ble også dyrket de vakreste orkidéer for eksport bl.a. til Europa og U.S.A., vi fikk se en del arter.

Religionen er en viktig del av hverdagen i Thailand, og det ble mange inntrykk av Buddha-figurer og bygninger reist til Buddhas ære. Granitt var mye brukt. Den var kommet hit som ballast i seilskutetiden. Ellers var der mye som var gullforgylt. Rundt om i parkene kunne en beskue røde nøkkeroser og en representant fra samme familie, (*Victoria regia*), med flytende blader som kan bli opptil 4 meter i diameter. Trær fulle av sterkt rosa blomster var et syn for øyet.

De siste inntrykkene vi fikk, var fra Sør-Thailand. Landsdelen utmerket seg med sine flotte sandstrender. Krypene i sanden så vi en plante som nok var i slekt med vår strandvindel, og innimellom var der partier med mangroveskog. Hovedgesjeften her var dyrking av perlemuslinger. Sjøsigøynerne solgte fisk ute i 35-graders varme. Dunsten var ille etter noen timer i solsteiken.

Vi fikk også bli med til dryppsteinshulene på Fifi Islands der det ble samlet inn svalereder. Disse var plassert slik at de var veldig vanskelige å få tak i, og prisen på svaleredesuppen som de ble blir brukt til, ble deretter. På de fineste restaurantene kunne den komme opp i den svimlende sum av kr. 5.000,- pr. porsjon!

Torbjørn hadde vært i Thailand 2 ganger, og "stod på farten" til å reise dit enda en gang. Å reise rundt i dette landet hadde tydeligvis gitt mersmak. Kanskje var det noen av tilhørerne på årsmøtet som også lot seg friste til å ta turen?

Aktivitetskveld.

Onsdag 30. oktober på Mule Varde.

Referent: Charlotte Bakke.

Denne kvelden kom for det meste til å stå i "giftplantenes tegn". Priscilla hadde brakt med seg bilder av de giftigste planter vi har her til lands. De var inndelt etter giftighetsgrad, og vi fikk høre om bruk i folkemedisinen, giftens virkninger og gammel overtro.

Roger tok for seg en enkelt giftplante; bulmeurt. Om den hadde han mye å si. Den ble spesielt knyttet til hekseprosessene. Han hadde med en egen sekvens av bilder som viste hvordan det kunne gå for seg i tidligere tider da taterne brukte røyk fra bulmeurtblader til å bedøve høns og dermed få dem til å tie stille, slik at de kunne stjeles uten at bonden merket noe. Vi syntes å dra kjensel på hønsetyven!

Øyvind hadde tatt med en bråtestorkenebb til beskuelse, og det til tross for at datoen var 30.oktober!

De 8 frammøtte fikk óg prøve seg på en konkurranse der det gjaldt artsbestemmelse utifra hele planter, blader eller frukter/frø.

Plante- og dyreliv i Øst-Afrika.

Ved Anders Bjørnstad.

Mandag 11. november på Øvre Frednes kulturhus.

Referent: Charlotte Bakke.

19 personer kom til møtet om plante- og dyreliv i Øst-Afrika, der TBF-medlem Anders Bjørnstad vartet opp med mye interessant stoff. Han kom til Afrika for første gang i 1970 som forsknings-stipendiat. Kontinentet hadde ikke skuffet ham. Tilsammen var det blitt flere opphold, 9 år totalt. Da hadde han vært ansatt ved nasjonalpark og som lærer, i Tanzania og Kenya for det meste.

Visningen startet med en kartpresentasjon av de områder vi skulle "besøke", og der- nest som en innflying over Tanzania, med snøkledd Kilimanjaro under oss, før flyet gikk inn for landing i Dar es Salaam på østkysten. Vegetasjonen der var karrig, og bare planter med gode vannlagringsegenskaper hadde en sjanse til å klare seg. Et erte-plantetre, på engelsk kalt flamboyant-tree, var en av dem som holdt stand, likeså flere arter av vortemelkfamilien, samt den "egentlige" tornekronen fra Jesu tornekrone. Det var skummelt å gå barbeint på stranda, for mange planter beskyttet seg med pigger, som også utgjorde en del av spredningsmekanismen. Et eksempel på dette var

bootprotector-plant. Erteplantene var rikt representert. En av dem utviklet frø med to farger, svart og rødt. Disse sterke fargekontrastene hadde stor tiltrekningskraft på fugler.

Så forflyttet vi oss innover fra kysten, og mot savanneområder. Her la en straks merke til akasie-trær i mange varianter, paraply-akasie var en av de vanligste. Vegetasjonstypen var tørr, og plantene var stort sett tornete. Vi fikk høre at i Afrika har alle akasie-arter torner. Alt i alt finnes det 103 forskjellige arter, hvorav 56 er såkalte plystre-akasier med spesielle galler. Gallene danner seg p.g.a. et fascinerende samspill mellom maur og akasie. Når det blåser, og det gjør det ofte, så blåser det i gallene, og det oppstår en plystrelyd, derav navnet. Ellers var her en vortemelk-art (*Euphorbia*) som gav assosiasjoner til piggetråd. Den hadde ikke blader, kun små vortemelkblomster. En rosa gravmyrt (*Vinca*) med opprinnelse fra Madagaskar fantes også i omgivelsene. Den har blitt en viktig plante innen medisinen, og brukes i behandling av leukemi, der den gir 50% helbredelse. Et tre av enorme dimensjoner kunne ses enkelte steder. Det var baobab-treet, på engelsk kalt "the upside down tree", p.g.a. den spesielle silhuetten det gir. Treet kan bli hele 34 m i omkrets ved brysthøyde. Det bærer blader 3-4 måneder i året, og har store blomster som bestøves av "flygende hunder", en stor flaggermusart. Etter befruktningen danner det seg etter hvert store erteplantebelger. Frøene i disse belgene beholder sin flyteevne i månedsvis, ja i år. Foredragsholderen hadde selv funnet et slikt frø på Lista i Norge kalles frøene for vettenyrer. Både i form og farge minner de om nyrer. Erteplanter var ellers dominerende i egnen, og også slekten *Hibiscus* var rikt representert. Vi fikk se en art med samme farge som vår hjemlige søterot.

Den sørlige savannen, på afrikansk kalt miombo, var neste stopp. Nå befant vi oss på ca. 1.500 m.o.h. Her fantes det nesten utelukkende erteplante-trær. Hele den sørlige savannen, som er på størrelse med halve Europa, er stort sett urørt og med spredt bosetting. Dette skyldes mye den plagsomme tse-tse-flua, som overfører sovesyke. Ironisk kalte Bjørnstad flua for "den fremste naturverner i Afrika". Her hadde han sammen med sin kone campert i et område der det ikke fantes mennesker. 14 dager etter at regntiden satte inn, begynte "blomstersedongen". Fram kom jordboende orkidéer, et uhorvelig antall av forskjellige former og farger av morning-glory (blomsten folder seg ut med en gang doggen går av graset), og mange arter av svale-rotfamilien, som alle er giftige og er forplanter for en del av de giftige sommerfuglene. Sopp dukket også opp; vår "egen" kantarell, lakk-kjuke, og en slags stanksopp bl.a.

På bunnen av Rift-dalen har det dannet seg saltsjøer. Der holdt flamingoene til. Relativt fersk lava (ca. 100 år) dekket enkelte områder, og det var fullt mulig å koke egg i varme kilder. Av planter så vi ørkenrose (som kunne minne om vår tysbast), og en sukkulent med vannlagrende stenger. Blomstene som var stjerneformede, sendte ut en forferdelig vond lukt som tiltrakk seg massevis av fluer.

Lavlandsregnskogen, som ikke hadde en eneste tørkemåned i løpet av året, var utrolig artsrik, både på planter og insekter. Bjørnstad hadde ikke med seg så mange bilder derfra, for dårlig lys gjorde det vanskelig å få fotografert. Dette var fremfor alt sommerfuglenes og billenes rike. For å få lokket til seg noen av dem, var det brukt reker som hadde ligget og råtnet i 14 dagers tid. Larver av prosesjonsspinnere så vi. De

"går i tog", og er i stand til å spise nokså snaut der de farer fram. "Vandrende pinner" og knelere var andre skapninger som ble presentert. Vi fikk forresten høre at under paringen vil hun-kneleren spise hodet av sin kurtisan, han parer seg bedre når han er hodeløs! Vandremaur var ute på vandring om kveldene. De bet alle på en gang, som på signal, så vi fikk rådet: Dra gjerne til Afrika, men pass opp for vandremaur!

Ute av skogen, og oppe i høyden (nær 4.000 m.o.h.) er temperaturforskjellene store i løpet av et døgn. Dagtemperaturen er ca. + 20, om natten - 10. Plantelivet var meget spesielt, med arter som kunne tåle disse forholdene; trær og andre merkelige utgaver av svineblomslekten og kjempelyng som var 4 meter høy. Foredragsholderen hadde også vært oppe i 5.800 m.o.h. Der var det utrolig kaldt, tynn luft, og en orket nesten ikke bevege seg.

Den afrikanske "reisen" endte opp på Tanzanias velkjente Serengeti-slette. Her var det et mylder av dyr; store antiloper, gnuer i flokk, zebrahester, bøfler og marabustork.

Vi hadde en stund latt oss friste av duftende nystekte wienerbrød, og nå ble det kaffepause, før vi gikk over til å se på insektskassene som var tatt med. I kassene var der sommerfugler av mange slag, kjempestore biller, vandrende pinner og skorpioner m.a. Alt dette, i tillegg til Bjørnstads fortellerglede, gjorde at det ble "seine kvelden" før vi gikk hver til vårt etter noen trivelige timer.

Julemøtet: Sommerekskursjonen.

Fredag 6. desember i møterommet ved Stridsklevhallen.

Referent: Bjørn Lervik.

Julemøtet er alltid godt besøkt. Denne gang hadde 34 medlemmer funnet veien til vårt møte. En del av medlemmene hadde gjort en god innsats med å dekke et nydelig julebord, utsmykket med lys, figurer og grønt. Som hyggelig mottakelse fikk vi servert varm gløgg og kaker.

Før bildefremvisningen fikk Bjørn Erik Halvorsen overrakt blomster og en pengegave som takk for det arbeidet han har nedlagt i styret og i TBF.

Det var to som hadde tatt med sine bilder fra sommerekskursjonen på Stord. Selv om en del av motivene var like, hadde fotografene ulike opplevelser omkring og kommentarer til bildene.

Et fyldig referat fra sommerekskursjonen er tatt med i årsrapporten for 1996 på sidene 27 - 33. Plantenes latinske navn er tatt med der og utelates derfor i dette møte-referatet.

Bjørn Erik Halvorsen viste først noen fjellbilder fra turen til Stord. Fra Hystad naturreservat på Stord fikk vi se dvergålegras og fra Gullberget vestlandsvikke og flekkmarihand. Fra Langevåg på Bømlo heitorvmose, purpurlyng, kystmyrklegg, hjortetunge, havburkne og trollnype samt noen naturbilder. Fra Møsterhavn ramsløk, vestlandsvikke og jordnøtt. Fra Jektevik på Stord hinnebregne. Fra Brandvik på Huglo

bjørnekam, skogfredløs og falkbregne. Fra Tveit på sør-Huglo skogfredløs, brudespore og kristtorn. Fra Digernes på sør-Stord ble vi vist fagerrogn, dronningmose, revemose og fagerperikum.

Fra vårt havebesøk hos Kjellaug Guddal Sæbø i Leirvik fikk vi også se noen bilder fra hennes prakfulle have.

Den nest siste ekskursjonsdagen gikk turen til baroniet Rosendal. Derfra fikk vi se bilder av blåregn og fra baroniet.

Fra den siste ekskursjonsdagen fikk vi se bilder fra Tveitavannet og Sævhølen ved Leirvik med bilder av grønnburkne og storak.

Bjørn Lervik viste som nevnt en del bilder av de samme plantene. Fra turen til Langevåg på Bømlø ble det vist naturbilder og voksestedene for hjortetunge og havburkne. Fra Moster kirken og minnesmerket for 1000-årsjubiléet for kirken i Norge. Fra øst-Huglo bergflette i store mengder og fine bestander av skogfredløs. Fra Tveit gruveområdet med idyller ved Tveitvannet. Fra Digernes på sør-Stord med urskogliknende, mosebelagte busker og trær ble vist småtveblad -TBF's logo. Fra Tveitavannet ved Leirvik fikk vi se bilder av store bestander av den sjeldne storak i vannkanten.

Fra hjemveien ble det vist bilder fra Langefoss ved Åkrafjorden og kjente motiver fra Låtefoss nær Odda. Mellom Gvarv og Ulefoss ble det stopp og fotografering da vi fikk se en veiskråning med sjeldent fin lupinblomstring.

Julemøtet ble avsluttet med en hyggelig tilstelning med kaffe/te/brus, mange gode hjemmebakte kaker og en lang prat.

Hjertelig takk til de som hjalp til med arrangementet og til de som hadde med seg litt av julebaksten.

Sommerminner.

Onsdag 29. januar på Mule Varde.

Referent: Harald Stendalen.

Denne kvelden fikk vi se en kavalkade av fantastiske naturbilder. De medlemmene som viste bilder overgikk seg selv og vi hadde en utrolig kveld.

Narve Pedersen, Bjørn Lervik og Øyvind Skauli viste bilder fra nærmiljøet som interesserer oss alle. Liv Schiemann hadde etter sterk anmodning tatt med en lengre lysbildeserie der hun viste bilder av planter og deres miljøer og forskjellige krav til voksesteder. Som alltid var Liv's bilder en opplevelse. Til slutt dukket Roger opp med en flott serie fra Dan Anderssons rike i Sverige. Familien Halvorsen hadde besøkt Grangärde Finnemark ved Ludvika i Dalarna. Full av entusiasme viste han bilder fra Dan Anderssons fødested Skattlösberg og avsluttet med et par skikkelige sanger.

Kvelden var fullkommen.

Aktivitetsekveld (Fotoamatørenees kveld).

Onsdag 5. februar på Mule Varde.

Referent: Lise Stokstad.

11 medlemmer møtte på Mule Varde til møtet. Thorleif Isaksen fortalte og viste fine blomster- og naturbilder fra Israel. Som avslutning var det bilder fra norsk natur ved alle årstider.

Harald Stendalen viste først noen glimt fra Lårdal. TBF har vært der på flere turer. Der er ofte pent vær, og bildene blir deretter. Så kom "Kreta-inntrykk". Orkidéer av forskjellige størrelser lyste mot oss i de flotteste farger. Vel 40 arter ble sett der 2 uker i april. Avslutningsvis var det tatt med bilder fra Hardangervidda og fra fjellhagen i Siljan.

Jan Erik Tangen tok for seg nærområder; bl.a. Håøya, ved Langesund og flere steder i Siljan. Vi så blomster og den fineste natur, alt nydelig fotografert og presentert. Her var vår- og sommerflora, og vi så naturens skiftninger gjennom de forskjellige årstider. Av og til kunne det høres noen sukk fra forsamlingen. Alle var begeistret over å bli tatt med på den fine "rundturen."

Om floraatlasarbeidet i Norge.

Ved Anders Danielsen.

Mandag 17. februar på Mule Varde.

Referent: Charlotte Bakke.

16 TBF-medlemmer kom denne kvelden, for å høre Anders Danielsen fortelle om floraatlasarbeidet i Norge. Han er selv en av hovedpersonene bak utgivelsen av det 3. bindet av det norske floraatlas som ble utgitt før jul i fjor. Bind 2 kom i 1960. Ved hjelp av overhead fikk vi framstilt hvordan det gjennom årene hadde gått med å kartlegge utbredelsen av planter. Flora Danica var det første planteverket som kom ut. Men for litt over hundre år siden begynte en å interessere seg for plantegeografi. Gråor (*Alnus incana*) var den første arten som ble undersøkt i så måte, av svensken Gunnar Andersson i 1893. I 1903 ble begrepet utvidet med prikk-kart, det var bøkeskogen i sør-Sverige som nå ble gjenstand for en avhandling. Samme år begynte Jens Holmboe å lage karter over utbredelsen av strandkål (*Crambe maritima*) i Norge. Det ble registrert utbredelse både ut ifra levende plantemateriale og gjennom fossile funn i myrer og torv. Ved kartlegging av hassel (*Corylus avellana*) ble det f.eks. funnet hasselnøtter som var bevart i myrer. Dette var interessant, da det også kunne fortelle om klima i tidligere epoker. Holmboes undersøkelse av dronningstarr (*Carex pseudocyperus*) gav fossile funn både på Jæren og Lista.

Det var opprinnelig meningen at alle bind av norsk flora-atlas skulle foreligge ferdige i 1970. Men det ble stillstand i arbeidet. Da Danielsen ble pensjonist satte han i gang med videreføringen av oppgaven. Han tok kontakt med professor Fægri, og de

kontaktet folk som hadde spesielle kunnskaper om visse planter. Det ble mange turer ut i felten med krysslister for å registrere planter; eksempelvis kystmaure (*Galium saxatile*), myske (*G. odoratum*), bakkemaure (*G. pumilum*), fargeginst (*Genista tinctoria*) og klokkesøte (*Gentiana pneumonanthe*). Professor Gjærevolls dataproduserte kart over fjellplanter gav også mange opplysninger.

Det 4. bindet av norsk floraatlas er nå under "oppseiling". Her spiller professor Rolf Y. Berg en sentral rolle, og han har med seg 4 medarbeidere.

Danielsen gikk så over til å vise oppdaterte prikk-karter av forskjellige arter. Det ble nevnt at data-ark med åpne prikker nå blir for usikkert uten belegg. Blåveis (*Hepatica nobilis*) er ajourført fram til -93. Den er bl.a. funnet på Rennesøy i Rogaland. Utbredelsens yttergrenser har en vært forsiktig med å ta med før en har belegg. Lønn (*Acer platanoides*) har på kartene overvekt av ubelagte steder, just fordi den er så vanlig. Igjen er det belegg som mangler. Vannplanten hornblad (*Ceratophyllum demersum*) ble hos Holmboe(1903) registrert 7 steder. I 1993 ble den funnet i virkeligheten på Jæren, ikke bare i gytjen som "fossil". Det er gjort flere funn, den har til og med fått en "prikk" i Alta. Bittergrønn (*Chimaphila umbellata*) er i den seinere tid oppdaget flere steder i Telemark, liksom vår fylkesblomst, søstermarihand (*Dactylorhiza sambucina*). Veirubom (*Draba nemorosa*) finnes det spesielt mye av i Uvdal, der den vokser i hver en veiskråning. Bråtestorkenebb (*Geranium bohemicum*) har vist seg å ha en veldig sydøstlig utbredelse, pluss at den har et funnsted oppe i Trøndelag. Kartene viste at skogvikke (*Vicia sylvatica*), svarterteknapp (*Lathyrus niger*), vårerteknapp (*L. vernus*) og knollerteknapp (*L. linifolius*) er vanlige planter over hele landet, dog er "tettheten" størst på Østlandet.

Vi forstod ut ifra det vi fikk se og høre denne kvelden, at Danielsen, Fægri og andre "medspillere" hadde lagt ned et beundringsverdig arbeide for å få gitt ut det 3. bindet av floraatlasen.

Avslutningsvis viste Roger lysbilder av sørøstlige arter som var blitt omtalt i foredraget.

Aktivitetsekveld (Herbariekveld).

Onsdag 5.mars på Mule Varde.

Referent: Charlotte Bakke.

Olaf har på flere aktivitetsekvelder tidligere år latt oss få ta del i hans pressede plantesamling. Det har vært populært. Denne gang hadde han med 100 ark fra herbariet. Det var hovedsakelig kråkefötter, sneller, bregner, nellik-, soleie-, syre-, gras- og sivfamilien som var representert. Det ble en del omtale rundt de forskjellige artene.

Mange benyttet også anledningen til å se nærmere på utstillingen som var satt opp i lokalet. Her var plakater, diverse naturbøker og en video som viste klipp fra natur- og friluftsområder i Porsgrunn kommune.

9 medlemmer var samlet.

Jeg velger meg....

Onsdag 19.mars på Mule Varde.

Referent: Charlotte Bakke.

27 forventningsfulle tilhørere hadde fylt opp møtelokalet på Mule Varde for å se på de emner som ble tatt opp.

Først "i ilden" var Roger Halvorsen. Han har vært i Estland 2 ganger, den første gangen var han på miljøseminar sammen med Jan Erik. De fleste av bildene han viste, var fra denne turen. Estland kunne oppvise et annet landskap enn det vi er vant til. Stort sett var det flatt. Høye åskammer raget opp enkelte steder. Det var digre slagghauger fra gruveindustrien. De var fine utsiktspunkter. En av dem utgjorde faktisk Estlands høyeste punkt! Hele "utviklingen" i landet, spesielt jordbruket, lå noen tiår etter vår målestokk. Som en kuriositet kan nevnes, at oljefylte dammer som hadde dannet seg i løpet av vinteren, kort og godt ble satt fyr på, det var en form for "opprydding". Ute på landsbygda, der mesteparten av bildene var tatt, fantes mange særegne, fine gamle bygninger. Her hadde Roger truffet mange trivelige folk, som vi så. Det var trygt å bevege seg på landet, inne i byene var det mer kriminalitet. Hovedstaden ble også besøkt. Herfra så vi bilder av gamle kirker, diverse gatemiljøer etc.

Planter var selvsagt også fotografert. I skogkantene vokste det enormt mye av "svenska flaggan". På engene var det store innslag av blått i form av grasiøse engklokker. De fantes endog i hvitt. Røde valmuer trivdes også i det samme miljøet. En storkenebb med hengende frø, viste seg å være myrstorkenebb. Myrholdig mark kunne ellers by på en slags myrt og massevis med finnmarkspors. Men i juli da bildene ble tatt, fantes det bare noen få eksemplarer i blomst av den sistnevnte. Bilder av sommerfugler var også tatt med. Vi gjenkjente bl.a. vår egen sørgekåpe og stikkelsbærmåler. Stork var nokså vanlig, et par holdt seg på gården der en bodde. Ulv og bjørn var der mye av. Disse fantes det ingen bilder av, men et bjørnespor var avbildet som bevis. Roger anbefalte oss å reise til Estland, og det virket fristende. Muligens kunne dette være et mål for en sommerekursjon?

Tore Kjærra hadde hovedsakelig valgt ut bilder som han hadde tatt i sitt nærmiljø: Helle-traktene ved Kragerø og øyene i Kragerøskjærgården. Han har et eget "øye" for vakre fotomotiver - og bildene var fint arrangerte. Han hadde brukt spesielle fotolinser og spilt på lyseffekter, slik at enkelte bilder bar et kunstnerisk preg. Spesielt bet vi merke i disse motivene: Hvitveiseng på Jomfruland fotografert gjennom ei hol trerot, trær i silhuett med spesielt lys, og iskrystall der han hadde brukt lommelykt for å få fram et eget skinn. Dyrelivet var også med: Metallglinsende biller, en frok på en grønналget stein ute i en bekk, hubro på ei grein høyt oppe i et tre, ei hornugle som viste godt igjen blant de nakne tregreinene etter løvfall, en sidensvans samt en staselig rådyrbukk på nært hold. I tillegg til bilder fra nærmiljøet, som krokete trær og skjærgårdslandskaper, var det også med inntrykk fra fjellet i

høstskrud, og diverse utsøkte bilder av planter. Især et motiv ble lagt merke til: en hasselbusk m/rakler, krypende langs bakken istedet for å gå i høyden, som vanlig er.

Øyvind Skauli hadde hatt "oppdydding" og gjennomgang av diasbildene sine, og han hadde funnet fram bilder fra fjellturer som han og Aslaug hadde vært på oppigjennom årene. Vi fikk se mange scener fra fjellet; flotte fjellformasjoner, forsering av strie elver og avstressende "teltliv" i øde trakter. Mange av fjellets "skjønnheter" var naturligvis med, bl.a. de isynefallende fjellfiolene, bergveronika med sin intense blåfarge, og den uvanlige blindurten. Gamle minner ble gjenoppfrisket da bilder fra ukesturen til Bøverdalen kom til syne. Her kunne en m.a. se Aslaug sittende på en høyde med utsyn ned mot Bøvertun, det etter hvert velkjente motivet med TBF-gjengen nede på knærne for å fotografere planter, og forsamlingen i lystig lag nede på hotellet på kveldstid. Det var artig å få slike tilbakeblikk. Totalt sett ble det mange fine landskapsbilder - og varierte vinklinger av fjellet.

Aktivitetskveld (Planter på Mule Varde).

Onsdag 9.april på Mule Varde.

Referent: Charlotte Bakke.

Vi ble 5 stykker som samlet oss om botanikk denne kvelden. Det ble først en runde ute i parken for å se på hva en kunne finne av arter. Det var kun blåveis og hvitveis som stod i blomst, men ellers kom vi på de luneste stedene over mange forskjellige planter som var "i kjømda". Almens korte blomstringstid fikk vi også med oss.

Det kan være vanskelig å identifisere en plante i tidlig stadium. Vel innendørs igjen gjennomgikk vi en del slike planter som var samlet inn på forhånd, mange av dem finnes også på Mule Varde. Etter noe "om og men" ble det enighet om hva vi hadde foran oss.

Frøspredning med maur.

Ved Rolf Y. Berg.

Mandag 14. april på Mule Varde.

Referent: Charlotte Bakke.

Kveldens foredragsholder, Rolf Y. Berg har forsket på frøspredning med maur, og hadde mye å si om emnet som var nytt for mange av de 33 tilhørerne.

Det er to måter spredningen kan foregå på:

1. Frøene har et "maurtiltrekningsorgan" som insektene er interessert i.
2. Tilfeldighetsspredning - frø som sankes til føde mistes underveis til tua.

Som et eksempel på den første måten, så vi en maur med blåveisfrukt. Den har et oljelegeme som insektene lar seg friste av. Det finnes over 100 europeiske planter med frø som spises av maur, 40 av dem har vi i Norge. Fingerlerkespore (*Corydalis pumila*), marsfiol (*Viola odorata*), lodnefiol (*V.hirta*), krattfiol (*V.mirabilis*), gullstjerne (*Gagea lutea*), fingerstarr (*Carex digitata*), dauvnesle (*Lamium album*), krumhals (*Anchusa arvensis*), svaleurt (*Chelidonium majus*) og blåfjær (*Polygala*) er noen av dem. Forskning har påvist at til en maurtue dras det ca. 36.500 frø/frukter hvert år. En opptegnet kartskisse viste hvordan diverse planter som har "maurspiselige" frø, stod i lange rekker mot maurtua. Det skyldes at frø noen ganger blir etterlatt i maurstiene. En plansje viste utvikling av forskjellige frøtyper med oljevedheng. Så kom bilder som tok for seg måter plantene kvitter seg med frøene på. Noen kastes ut ved hjelp av vinden, andre har nedbøyde stilker der de triller ut på bakken. Californiske arter av *Dicentra*-slekten illustrerte dette, en av dem hadde opptil 2m høye, opprette stengler som skaket i vinden, en annen vokste på mørk skogbunn og hadde hengende greiner. Hos oss er blåveis en plante med svake stilker, der frøet modnes fort og bøyes ned mot bakken, slik at maurene kan forsyne seg. Naturen er vis, det er oftest vårblomstrende planter som har frø insektene er interessert i. Det er om våren de er ivrigst på å samle føde.

Berg har drevet banebrytende forskning angående frøspredning med maur i Australia. Herfra var det ingen beskrivelse av dette før i 1971. Med støtte fra forskningsrådet gjorde han her studier gjennom et helt år. Det viste seg at i Australia var det mange av plantene som hadde frø med vedheng, hele 1.500 arter ble registrert. Enkelte plasser hadde 50% av plantene dette. Noe annet var også veldig forskjellig ut ifra norske forhold; de fleste av artene var busker og trær. Mange av maurene gjemte frøene i sprekker eller under blader, og de ble sådd på den måten. Fra dette kontinentet manglet det ikke bildemateriale å vise til.

Etter disse studiene ble mange interessert i frøspredning med maur, og andre har forsket på emnet i Afrika og Sør-Amerika. De har lagt mest vekt på det økologiske aspektet.

Berg returnerte til Australia, denne gang til indre og avsvidde områder som var fattige på buskvegetasjon. Frøspredning med kornsamlende maur ble nå studert. En ettårig endemisk gressart (hirse) hadde frø som maurene tok med seg til tua. En masse med frø var også blitt kastet ut igjen som avfall. Aboriginerkvinnene samlet det opp, og steikte et slags lefseliknende brød av det. Bare noen få av de vrakede kornene hadde vedhenget i behold. Maurlarvene inne i tua hadde spist det, resten av kornet ble ikke fortært og derfor kastet. Det kunne bli ganske store kornansamlinger rundt ei tue. Undersøkelser viste at det var mulig å samle inn 5.000 frø til ei tue i løpet av en time. Det var ganske mange gressarter som dette i Australia.

Berg gav oss denne kvelden innblikk i en av de ordninger som naturen benytter seg av for å sikre arters bestående. Vi var betatt!

Tysbasturen til Ramsås ved Mo 1. mai ble avlyst på grunn av manglende frammøte.

Oddane ved Nevlunghavn.

Torsdag 8. mai. Turleder: Roger Halvorsen.

Referent: Roger Halvorsen.

Den opprinnelige planen var å forsøke å få tillatelse til å komme inn på områdene ved Oddane fort, men det viste seg å være svært vanskelig.

Det ble derfor bestemt at vi skulle ta turen utover mot Barkevika, like nord for Helgeroa og gå innover mot Øygarden. Vi parkerte bilene på parkeringsplassen nord for Lerungen og fulgte veien innover til vi nådde Øygarden som i dag er friområde. Det skal etter planen legges en vei ut fra steinbrudda i Tvedalen til Øygarden for å skipe ut stein denne veien. Prosjektet har vakt strid og vil som vanlig er berøre praktfulle naturområder med rikholdig flora. Dessuten vil den trolig også komme til å berøre restene etter den gamle, store isdammen i området.

Floraen så tidlig inneholdt ingen overraskelser, men våraspektet er rikt på arter, og vi noterte både blåveis, (*Hepatica nobilis*), (for det meste avblomstret), masser av vårkål, (*Ranunculus ficaria*), vårerteknapp, (*Lathyrus vernus*), svarterteknapp, (*L. niger*), takløk, (*Sempervivum tectorum*), vårbendel, (*Spergula morisonii*), gullstjerne, (*Gagea lutea*), og vanlig lerkespore, (*Corydalis intermedia*).

En liten flokk ble med Tore Berg på omvisning til Nevlunghavn for å se på krysningsen mellom vanlig lerkespore og fingerlerkespore, (*C. pumila*). Karakteristisk nok viste denne seg å være mye kraftigere i vekst enn begge foreldreartene, og dessuten var den steril og utviklet ikke frukter. Støttebladene til blomstene hadde også en intermediær form med noen få og grunne innskjæringer.

På veien ut til Nevlunghavn står også hybridene mellom jonsokblomst og krypjonsokblomst, (*Ajuga pyramidalis x reptans*). De mest utholdne ble også dette synet til del.

Spreneåsene ved Farris.

Onsdag 14. mai. Turleder: Øyvind Skauli.

Referent: Øyvind Skauli.

TBF's program for 14. mai nevnte vårflora i bekkedrag, men også utsikt og ettermiddagskaffe på en av Oldungenåsene.

Vi fikk låne bomnøkkel og parkerte ved enden av skogsbilveien i Bjønndalane, og det et dusin vår-vandrere vil huske best fra kvelden, var nok klatringen, kafferasten og utsikten vi opplevde denne vårkvelden.

Vi startet på traktorvei og sti i granskog, og dermed også hogstfelt med spirende dåer, geitrams og en vev av skogstjerneblomskudd.

Noen spennende artsliste ble det ikke, men i liene mot Nordkollen kom velkjent vårflora til sin rett i kveldslyset. Moskusurt på skrenten av syenittberget var allikevel uventet.

Nordkollen er lett å finne, men det var Jan Erik, lommekjent her inne fra sommer- og vinterstreif, som ledet flokken til det fine plataet, hvorfra vi så ned til Naphaug og Kvisla i Siljan.

Nyutsprungne, lyst grønne bjerker myket opp det steinete skogslandskapet, - det var stedet for hvile og niste. Rolf Ergon kom seg og dit via den høyeste toppen, og anviste senere grei vei opp til 355 m.o.h.

De er flotte turmål, kollene i Oklungen med gamle skulpturelle furuer, med lyng- og gressletter med brunst og liggegroper etter elg. Halvdan Møller var på Telemarksbesøk og kunne skue hjemover i hjemfylket Vestfold, for fylkesgrensen går midt i Farris, det dypsvarte, spennende vannet mellom bratte skogsåser. Det var vanskelig å løsrive seg fra den sydligste kollen med utsikt mot bygdene innerst i Porsgrunn, men så, under strevet med å finne egnet trasé nedover, ble vi belønnet med opplevelsen av rugdas kveldstrekk.

Ja, den våren! "Enno ein gong - - -."

Frøvik - Snekkevik ved Kilsfjorden.

Søndag 25. mai. Turlledervikar: Roger Halvorsen.

Referent: Roger Halvorsen.

En trivelig liten flokk møtte opp ved kjøpesentrene Volum og fór videre ned til Kil hvor vi fulgte veien et lite stykke sørover på østsida av Kilsfjorden før vi parkerte. Herfra fulgte vi skogsveier og turstier opp på nordsida av Hestetjernknuten hvor vi rastet ved de idylliske Hestetjerna. Herfra fulgte vi stien ned på vestsida av Frøviktjern, gikk sør om dette og kom ut ved de store steinbrudda her. Derfra gikk vi på gamle og nye veier opp forbi den gamle, fine lystgården i Frøvik og fulgte veien tilbake til bilene.

Helt i starten på turen kikket vi på ei sørvendt, varmekjær li hvor det ble notert svarterteknapp, (*Lathyrus niger*), og vårmarihand, (*Orchis mascula*). Et stykke oppe i dalsøkket på nordsida av Hestetjernnuten, fant vi flere steder i skogen pene bestander av skjellrot, (*Lathraea squamaria*). Ellers var det lite av interesse på turen rundt Frøvikvatnet. Først da vi hadde passert steinbrudda og nådde den sørligste bebyggelsen av Frøvik, ble det funnet noe av særlig interesse: Blåmunke, (*Jasione montana*), og vårbendel, (*Spergula morisonii*).

Ved den gamle lystgården så vi etter mulige ballastplanter, men det var lite å se. Eneste av interesse var marsfiol, (*Viola odorata*). I området dyrkes det en del asparges, og flere av turdeltagerne kjøpte med seg noen bunter hjem.

En del av flokken dro, etter en del slit å ha nådd tilbake til bilene, ned til Valberg i Kragerø for å se etter fioler og frytler. Her ble det framvist restene etter de nyoppdagede *Viola suavis* og hårfiol, (*V. hirta*), samt parkfrytle, (*Luzula forsterii*). Ellers ble det bemerket en del andre fine ting her, bl.a. alperrips, (*Ribes alpinum*), rosetter av nattlys, (*Oenothera sp.*), og ormehode, (*Echium vulgare*). Det ble dessuten registrert at store mengder mursennep, (*Diplotaxis muralis*), var i emning på fyllingene nede ved sjøen.

Svenner fyr i Larviksfjorden.

Søndag 3. juni. Turleder: Trond Grøstad.

Referent: Roger Halvorsen.

Det var store forventninger blant de frammøtte til årets tur til Svenner fyr ytterst i Larviksfjorden. I det flotte været var det møtt fram over 30 deltagere fra fjern og nær. Botanikerne som har besøkt disse tilsynelatende nakne holmene ytterst mot Skagerak har vært få. I 1829 besøkte M.N. Blytt holmene, og det må ha vært litt av en ferd i det TBF og Larvik lokallag brukte henimot 3 kvarter på turen over fra Stavern med motorisert skyss.

Blytt registrerte bl.a. bendelløk (*Allium scorodoprasum*), på Svenner på sin tur, og dette var første funnet som ble gjort av denne arten i Norge. Vi hadde også hørt rykter om at det like før krigen var funnet kronvikke (*Securigera varia*), her, men ellers var det lite vi kjente til av funn fra Svenner da vi la av gårde.

Da vi svingte rundt sørspissen av hovedholmen med fyret, åpenbarte det seg fine og lune klover med kratt og småskog innenfor en bord av småholmer og skjær. Noe av det første som møtte oss av kjent plantevekst var nettopp Blytts bendelløk, og oppe i kanten av den gamle «åkeren» ved fyret sto det mengder av kildeurt, (*Montia fontana*), som ikke er av de vanligste artene en finner i Larvik kommune. Vi gikk over mot Nordbogen, bukta som ligger på nordsida av holmen. Bendelløk ble funnet mange steder etterhvert, og arten syntes å være relativt vanlig over hele hovedholmen på Svenner. Langs stien over til Nordbogen ble det registrert bra bestander av hundetunge, (*Cynoglossum officinalis*), flere steder, og dessuten også store eksemplarer av geitved, (*Rhamnus catharticus*), og noen kjemper av begerhagtorn, (*Crataegus rhipidophylla* var. *rhipidophylla*). Ved Nordbogen ble det funnet flere starrarter: Duskstarr, (*Carex disticha*), knortestarr, (*C. otrubae*), og kornstarr, (*C. panicea*).

Deltagerne gikk herfra i flere retninger, men hovedflokken dro over mot odden mot nord, rett øst for fyret. Her ble det registrert store mengder av strandvortemelk, (*Euphorbia palustris*), noe strandkål, (*Crambe maritima*), saftmelde, (*Suaeda maritima*) og fagerknoppurt, (*Centaurea vulgaris*) og ikke minst en fin bestand med kronvikke. Lengst inne i den stille pollen fantes det rikelig med fastvokst japansk drivtang, (*Sargassum mutica*), en art som er kommet i norsk algeflora de siste par tiår.

Vel tilbake i Nordbogen og med årets første bad for en del, ble det funnet Maria nøkleblom, (*Primula veris*), og storkonvall, (*Polygonatum multiflorum*). En tur opp på de høyere partiene ga flotte bestander av skrubbbær, (*Cornus suecica*), i surere myrputter.

Flere steder på holmen ble det også registrert sylarve, (*Sagina subulata*).

De mest utholdne tok en liten rundtur da vi nådde land i Stavern. Først dro vi ut til Rakke hvor vi ble forevist en ny forekomst av brokkurt, (*Herniaria glabra*), som Trond Grøstad har funnet her. Trond viste oss også en fin forekomst av en starr som er tagstarr, (*Carex appropinquata*) og toppstarr, (*Carex paniculata*). På veien ut mot Rakke ble det også vist fram et forekomst av lundkarse, (*Cardamine impatiens*), med eksemplarer større enn det meste vi har sett av denne arten.

Fra Rakke dro vi til Risøya i Stavern. Her viste Trond fram andre funn han hadde gjort her tidligere. Vi fikk se en erteblomst som synes å være sommerlupin, (*Thermopsis montana*). Den har opprett vekst og kan i første omgang likne litt på en lupin, men skiller seg ved mange karakterer klart fra lupinene. Blant annet er bladene trekopla og ved bladfeste finnes noen store blader som er halvt stengelomfattende. Her sto også mye tofrøvikke, (*Vicia hirsuta*), og vårvikke, (*V. lathyroides*).

Litt lenger ute viste Trond fram en liten forekomst av strandkarse, (*Lepidium latifolium*), som kommer rett opp av grusen på et sted hvor det for få år tilbake lå strandeng. Like innenfor sto det også store mengder av krattsøleie, (*Ranunculus polyanthemos*), en art som ikke er av de vanligste på våre kanter.

Helgetur til Kviteseid.

Fredag 13. - Søndag 15. juni. Turansvarlig: Roger Halvorsen.

Referent: Roger Halvorsen.

Innkarvingen fant sted spredt og i klynger, noen hos Kirsti Syftestad og noen i campinghytter hos Aslak Midtbøen. Vi ankom utpå ettermiddagen på fredagen, og det skulle vise seg at denne dagen var det marken i Kviteseid med boder og festligheter. Resultatet ble at vi før vi startet på turen lørdag, dro på «frokost» til Kviteseid meieri. Her hadde meieriet stelt i stand uteservering for dem som ville, med mat i alle fasonger og former, og det ble en lang, drøy og herlig frokost denne lørdagsmorgen. Det vil være en skandale rett og slett om slike tiltak blir borte ved at man sentraliserer og legger ned en bedrift som vet å skape trivsel (og arbeidsplasser) i lokalmiljøet.

På lørdag gikk turen til området vest for Tveitgrendi. Her undersøkte vi øvre del av bekkejuvet på østsida av Sundsbarmåsen (Maugdalsbekken), uten at de store funna ble gjort. Det som er verdt å nevne er en del korallrot, (*Corallorhiza trifida*).

En del av flokken gikk veien gjennom skogen tilbake mot Tveitgrend, men det var lite av interesse å finne her. Et lite «godbeite» kunne imidlertid by på blårapp, (*Poa glauca*), og trollbær, (*Actaea spicata*).

Noen av følget måtte tilbake for å hente bilene, mens noen fulgte veien ned til Roeid for å vente der. Her var det et fint område i en sørvendt bakke med bl.a. store bestander av hvit gåseblom, (*Anthemis arvensis*). Vi lette forgjeves (og for tidlig) etter huldregras i bekken ved Roeid, men ble i stedet velsignet med noen få tuer av junkerbregne, (*Polystichum braunii*), en art som har noen forekomster flere steder inn langs Bandak.

En del av flokken valgte å botanisere i skogen rett opp av Syftestad, men utbyttet ble ikke som ventet.

I stedet dro en liten flokk etterhvert ned til den tidligere kjente lokaliteten av åkerbær, (*Rubus arcticus*), og kunne konstatere at arten fortsatt har det utmerket her.

På søndag var det meningen å besøke Ordalen nord for Brunkeberg hvor det gikk et rykte om at søstermarihand, (*Dactylorhiza sambucina*), skulle være funnet. Vi kjørte opp ved Åmtveit vest for Brunkeberg, og så store bestander av hvit gåseblom, (*Anthemis arvensis*), på bakkene langs veien.

I Ordalen stoppet vi ved en nedlagt gård som også bar navnet Åmtveit. På engene nedenfor gården her ble det til turdeltakernes store glede talt opp noen titalls eksemplarer av søstermariland. Vi dro videre opp Ordalen, og stoppet et par steder, men det eneste av interesse var noen små bestander av skogstjerneblom, (*Stellaria nemorum*), og hvitsoleie, (*Ranunculus platanifolius*), ved Gjervoll.

Amurdokka.

Onsdag 18. juni. Turleder: Harald Stendalen.

Referent: Harald Stendalen.

Vi var 13 deltakere + 1 hund som møtte fram i den fine junikvelden på Åfosskåsa gård. Herfra gikk vi en kjerreveg inn til Amurdokka, som idag er et stykke dyrket mark mellom varmekjære løvlær. I åskammen vest for Amurdokka vokser myske (*Galium odoratum*) og vårmarihand (*Orchis mascula*). Myske gir jo navnet til de nærliggende områdene Amur---. I nordre del av Amurdokka vokste det en stor bestand med moskusjordbær (*Fragaria moschata*).

Vi fulgte deretter en trivelig sti til den fraflyttede gården Masteflett; det mest imponerende i dalen vi gikk var høyden og størrelsen på både gran og løvtrær. Kveldskaffen inntok vi på en herlig utsiktsplass nordvest for Masteflett. Utsikten over Norsjø var fantastisk.

Vi fulgte samme vei tilbake i spredt uorden og hyggelig konversasjon.

Sommerekskursjon til Västgötaland.

Lørdag 28. juni - lørdag 5. juli. Ekskursjonsleder: Harry Andersson.

Referent: Thor Wiersdalen.

Deltagerne reiste enten med tog eller biler kombinert med båt fra Sandefjord til Strømstad. Seks av oss kom først til Skara vandrerhjem. Her var det fint med meget bra rom og forpleining. Seinere kom Harry fra Kungälv, og det var en glede å se ham igjen. Utøver ettermiddagen og kvelden kom også de andre deltagerne etterhvert.

DELTAGERLISTE:

Olaf Svendsen, Enggravtunet 12, 3711 Skien, Kristin Paulsen, Kallagtunet 14, 4085 Hundvåg, Inger Marie Paulsen, Nordvikvn. 21, 4085 Hundvåg, Lise Stokstad, Fagerlivn. 10, 3910 Porsgrunn, Priscilla Hansen, Slemdalstunet 6, 3717 Skien, Sonja Eide, Erling Michelsens vei 14E, 1061 Oslo, Nina Tomstad, H. Hårfages vei 8E, 4633 Kristiansand, Anne Sofie Stordalen, 3780 Skåtøy, Tonje Håkonsen, Paal Bergs vei 64, 1349 Rykkin, Harald og Grete Stendalen, Wettergreensv. 5, 3738 Skien, Odd Magne Langerød og Åse Halvorsen, Langerødvn. 4, 3711 Skien, Harry Andersson, Ekvn. 2, 44250 Ytterby,

Sverige, Øystein, Marit og Anders Ruden, Grusvn. 12A, 1430 Ås, Jorunn M. Haugen Barrow, Uranusvn. 93, 3055 Krokstadelva, Halvard Kjensmo, Ternevn. 3, 1519 Moss, Valborg og Svein Imsland, Statfjordsvingene 17, 4028 Stavanger, Inger Hagen, Eikvn. 65, 3186 Horten, May Berthelsen, Digernes, 3840 Seljord, Erik Rasmussen, 3840 Seljord og Torild og Thor A. Wiersdalen, Øvre Lundev. 30, 3940 Heistad.

SØNDAG 29. JUNI.

Etter en god frokost og smøring av nistepakke, dro vi iveri omkring kl. 9.00. Da var vi fulltallige. Første stopp var:

KALLBY.

Her fant vi:

Kamgras (*Cynosyrus cristatus*), stor myrfiol (*Viola epipsila*), myrfiol (*Viola palustris*), melnøkleblom (*Primula farinosa*), brunskjene (*Schoenus ferrugineus*) og myrflangre (*Epipactis palustris*).

BLOMBERG.

Med krattfiol (*Viola mirabilis*), blåbringebær (*Rubus caesius*), lundfiol (*Viola reichenbachiana*), lodnefiol (*Viola hirta*), lundstarr (*Carex montana*), knollmjøduert (*Filipendula vulgaris*), småpengeurt (*Thlaspi perfoliatum*), piggstarr (*Carex muricata*), klokkejulerose (*Helleborus foetidus*) (Denne ble satt ut fra et vertshus i 1860, og spredde seg i skogen og det er eneste vokseplass i Norden), åkermåne (*Agrimonia eupatoria*) og moskusjordbær (*Fragaria moscata*).

TROLMEN. Et reservat med rikmyr.

Her var flueblomst (*Ophrys insectifera*), småmyrull (*Eriphorum gracile*), breimyruell (*Eriphorum latifolium*), gulstarr (*Carex flava*), bekkeveronika (*Veronica beccabunga*), myrflangre (*Epipactis palustris*), engmarihand (*Dactylorhiza incarnata*) og skogmarihand (*Dactylorhiza maculata ssp. fuchsii*).

MUNKENGENE. Et naturreservat hvor vi så på noen moser.

Vi så tepperaggmose (*Anomodon longifolius*) som vokste på eik og kalkraggmose (*Anomodon viticulosus*).

Nurkblymosen (*Seligeria pusilla*) er meget liten og vokser på hardt kalkfjell. Denne mosen er bare 2 cm høy, er meget sjelden, og det finnes 13 arter i familien.

Vi så også flatfellmose (*Neckera complanata*).

HUSABY KIRKE.

Her så vi krøllilje (*Lilium martagon*), stolt Henrik (*Chenopodium bonus-henricus*) og hundepersille (*Aethusa cynapium*).

MANDAG 30. JUNI.

ØSTERPLANA HEDE.

Dette området var et meget flott "alvar" som virkelig er verdt å besøke til alle ekskursjonsårstider. En fantastisk artsrikdom.

Vi så vårpenggeurt (*Thlaspi caerulescens* ssp. *caerulescens*), brudespore *Gymnadenia conopsea* var. *conopsea*), honningblomst (*Herminium monorchis*), vanlig nattfiol (*Platanthera bifolia* ssp. *bifolia*), legevintergrønn (*Pyrola rotundifolia* ssp. *rotundifolia*), gotlandsarve (*Arenaria gotica*), timian (*Thymus serpyllum*), engmarihand (*Dactylhoriza incarnata* ssp. *incarnata*), kjevlestarr (*Carex diandra*), engmarihand x brudespore, pastinakk (*Pastinaca sativa*), engforglemmegei (*Myosotis scorpioides*), myrstjerneblom (*Stellaria palustris*), sprørarve (*Myosoton aquaticum*), myrmjølke (*Epilobium palustre*), hundepersille (*Aethusa synapium*), svenskemaure (*Galium suecica*), ertevikke (*Vicia pisiformis*), sørlandsvikke (*Vicia cassubica*), flueblomst (*Ophrys insectifera*), flekkmarihand (*Dactylhoriza maculata* ssp. *maculata*), krattalant (*Inula salicina*), myrhatt (*Potentilla palustris*), gulmaure (*Galium verum*), steinstorkenebb (*Geranium columbinum*), bakkemynte (*Acinos arvensis*), broddbergknapp (*Sedum rupestre*) og marisko (*Cypridium calceolus*).

Vi så også noen fugler: Musvåk (*Buteo buteo*) og pirol (*Oriolus oriolus*).

HELLEKIS VED VÄNERN. På stranda.

Et meget rikt og interessant område.

Med gjeldkarve (*Pimpinella saxifraga* ssp. *saxifraga*), evjesolete (*Ranunculus reptans*), myrstjerneblom (*Stellaria palustris*), sprørarve (*Myosoton aquaticum*), mongol-springfrø (*Impatiens parviflora*), myrmjølke (*Epilobium palustre*) og stortveblad (*Listera ovata*)

Av fugler så vi: Toppdykker (*Podiceps cristatus*) og fiskeørn (*Pandion haliaetus*).

GUBBELÅDAN.

Med sørlandsvikke (*Vicia cassubica*), krattvikke (*Vicia dumetorum*), ertevikke (*Vicia pisiformis*) og svenskemaure (*Galium suecicum*).

Der så vi også en eikespinnerhann, perlesommerfugl og mange andre ulike spinnere.

TIRSDAG 1. JULI.

VARNHEM KLOSTER OG KIRKE.

Der så vi beitemarikåpe (*Alchemilla monticola*), stolt Henrik (*Chenopodium bonus-henricus*), dvergtistel (*Cirsium acaule*), legevindelrot (*Valeriana officinalis*), lakrismjelt (*Astragalus glycyphyllos*), åkervindel (*Convolvus arvensis*), fagerknoppurt (*Centaurea scabiosa*), bitterbergknapp (*Sedum acre*), hvitrot (*Laserpitium latifolium*), stjernemarikåpe (*Alchemilla acutiloba*) og villtimotei (*Phleum pratense* ssp. *nodosum*). To aks vokste på denne fra samme stengel.

EKORNAVALLEN.

Der besøkte vi et meget kjent og berømt gravfelt, og vi spiste lunsj der.

HORNBORGASJÖN NATURUM.

Med froskebitt (*Hydrocharis morsus-ranae*), andemat (*Lemna*), hestekjørvel (*Oenanthe aquatica*), kjempehøymole (*Rumex hydrolapathum*), vasslirekne (*Persicaria amphibia*), selsnepe (*Cicuta virosa*) og dronningstarr (*Carex pseudocyperus*).

VARNHEM.

Med åkermarimjelle (*Melampyrum arvensis*), åkerridderspore (*Consolida regalis*), krokthals (*Anchusa arvensis*) og fagerknoppurt (*Centaurea scabiosa*).

BLENGSMOSSEN/BILLINGEN VED SKÖVDE.

Med marinøkkel (*Botrychium lunaria*), tranebær (*Vaccinium oxycoccus* ssp. *oxycoccus*), klokkelyng (*Erica tetralix*), dystarr (*Carex limosa*), blystarr (*Carex livida*), strengstarr (*Carex chordorrhiza*), legevintergrønn (*Pyrola rotundifolia*), sumpmarihand (*Dactylorhiza sphagnicola*), gytjebærerrot (*Utricularia intermedia*), flaskestarr (*Carex rostrata*) og bukkeblad (*Menyanthes trifoliata*).

ONSDAG 2. JULI.

En dag til disposisjon for alle. Mange av oss dro tilbake til Østerplana. Det var regnvær i starten, men det ble fint etterhvert. Der var store orkideområder, og orkideene var meget storvokste. Vi fant flere interessante områder og mye fint snadder.

Vi forflyttet oss deretter mot Falkøping. Nevnes fra Østerolana må den store forekomsten av Kammarimjelle (*Melampyrum cristatum*).

Noen var ved Hornborgasjøen, og observerte mye fugl selv i en noe stille tid:

Sivhauk (*Circus aeruginosus*), svarthalsdykker (*Podiceps nigricollis*), gråstrupedykker (*Podiceps griseigena*), skjeand (*Spatula clypeata*) og brushaner (*Philomachus pugnax*).

TORS DAG 3. JULI.

Vi gikk fra vandrerhjemmet til Møsseberg Kurort og observerte kåltistel (*Cirsium oleraceum*) og legepestrot (*Petasites hybridus*) samt vinbergsnegle.

ÅLLEBERG.

Med vanlig solrose (*Helianthemum nummularium*), vingeflatbelg (*Lathyrus heterophyllus*), stor gjeldkarve (*Pimpinella major*), jordrøyk (*Fumaria officinalis*), lodnefølblom (*Leontodon hispidus*), skogvikke (*Vicia sylvatica*), mesterrot (*Peucedanum ostruthium*), hjertegras (*Briza media*), sumphaukeskjegg (*Crepis paludosa*), trollbær (*Actaea spicata*), stormjølke (*Epilobium hirsutum*), villgulrot (*Daucus carota*) og gul gåseblom (*Anthemis tinctoria*).

Vi så også vepsevåk (*Pernis apivorus*).

ÅSLE TÅ.

Vi besøkte her et svært interessant museumsområde.

Vi så også bulneurt (*Hyoscyamus niger*), venusvogn (*Aconitum napellus ssp. lusitanicum*), fjellflokk (*Polemonium caeruleum*), stolt Henrik (*Chenopodium bonus-henricus*), mesterrot (*Peucedanum ostruthium*) og småstorkenebb (*Geranium pusillum*).

LAMMEVADSKÄRRET (DIMBOKÄRRET).

Et meget praktfullt område med mange spesielle arter.

Voksmarihand (*Dactylorhiza incarnata* ssp. *ocroleuca*), engmarihand (*Dactylorhiza incarnata* ssp. *incarnata*), melnøkleblom (*Primula farinosa*), myrflangre (*Epipactis palustris*), sumphaukeskjegg (*Crepis paludosa*), myrklegg (*Pedicularis palustris*), smal-marihand (*Dactylorhiza traunsteineri*), breimyrull (*Eriophorum latifolium*), legevendelrot (*Valeriana officinalis*), flueblomst (*Ophrys insectifera*), tettegras (*Pinguicula vulgaris*), bukkeblad (*Menyanthes trifoliata*), legevintergrønn (*Pyrola rotundifolia*), hanekam (*Lychnis flos-cuculi*) og ballblom (*Trollius europaeus*).

SKOGARTORPKÄRRET, PLANTABERG NORD.

Ned i bakkeskråningene renner kalkrikt vann ned fra berget, fullt av kullsyre som tas opp av enkelte moser og kalken som felles ut danner "tufter". Et meget spesielt rikt område med svært mange arter. I nærheten finnes et meget stort felt med marisko.

Der var voksmarihand (*Dactylorhiza incarnata* ssp. *ochroleuca*), luktspore (*Gymnadenia odoratissima*), brudespore (*Gymnadenia conopsea* var. *conopsea*), stortveblad (*Listera ovata*), myrflangre (*Epipactis palustris*), skogmarihand x brudespore, villin (*Linum catharticum*), kalkgrønnaks (*Brachypodium pinnatum*), skogvikke (*Vicia sylvatica*), sumphaukeskjegg (*Crepis paludosa*), brunskjene (*Schoenus ferrugineus*), bukkebeinurt (*Ononis arvensis*) og mosen stortuffmose (*Cratoneuron commutatum*).

FREDAG 4. JULI.

LØVBERGAKÄRRET, VARTOFTA.

Der var pestbråtemose (*Funaria hygrometrica*) og grov nattfiol (*Plantanthera chlorantha*).

SJÖENGEN NATURRESERVAT.

Med myrsildre (*Saxifraga hirculus*), toppstarr (*Carex paniculata*), kjevlestarr (*Carex diandra*), nebbstarr (*Carex lepidocarpa*), myrflangre (*Epipactis palustris*), brunskjene (*Schoenus ferrugineus*), saftstjerneblom (*Stellaria crassifolia* ssp. *paludosa*) og piperensermose (*Paludella squarrosa*).

NOLGÅRDEN NATURRESERVAT I NES SOCKEN, VÅRGÅRDA KOMM.

Med fargemyske (*Asperula tinctoria*), hvitmaure (*Galium boreale*), hvitmure (*Potentilla rupestris*) og knollmjødukt (*Filipendula vulgaris*).

SKIPAKULLEN, VÅRGÅRDA KOMMUNE.

Med bakkekløver (*Trifolium montanum*), vanlig solrose (*Helianthemum nummelatum*), dragehode (*Dracocephalum ruyschiana*), fjærgras (*Stipa pennata*) (Eneste voksested i Norden oppdaget her av en prest-Lennart Friden i 1949.), smaltimotei (*Phleum phleoides*), praktblåkoll (*Prunella grandiflora*), landøyda (*Senecio*

jacobaea), blodstorkenebb (*Geranium sanguineum*), knollmjødukt (*Filipendula vulgaris*), kujelle (*Pulsatilla pratensis*) og krattalant (*Inula salicina*).

ETAK VED TIDAN.

Vi så etter kongsbregne (*Osmunda regalis ssp. regalis*), men fant den ikke. Men det var hjortetrest (*Eupatorium cannabinum*).

HÄGGTORP, MOT TIDAHOLM.

Med myggblom (*Hammarbya paludosa*), finnmarkspors (*Ledum palustre*), pors (*Myrica gale*) og tranebær (*Vaccinium oxycoccus ssp. oxycoccus*).

LØRDAG 5. JULI.

Avreisedag. Noen hadde allerede dradd. Vi hadde avslutningsstund torsdag kveld. Harry fikk en liten gave, og Thor sa noen ord til Harry.

10-12 av deltagerne besøkte Alphem Arboretum i Floby, og hadde en fantastisk guiding rundt i arboretet til Frans Johan Gegerfeldt (1865-1953).

Vi takker igjen Harry Andersson for hans innsats ved denne meget vellykkede sommerekursjonen i Vestgøtaland. Et område som vi gjerne kommer tilbake til.

Vi beundrer Harrys kunnskapsrikdom, fleksible guiding og hans fine og lune måte å være på. Takk igjen til Harry og til alle deltagerne som bidro til en meget fin uke.

Oterøy i Kragerøskjærgården.

Søndag 10. august. Turleder: Tore Kjærra.

Referent: Tore Kjærra.

Vi, 9 stykker, reiste med taxibåt fra Valle til Oterøy hvor vi la til ved Oterøy skole. Været var varmt og disig. Det var meget tørt derute og det var mange sauer på beite der. Vi gikk først jordene mot Stavnes gård og siden badet vi og spiste nede ved sjøen. Så gikk vi stien opp til Svineryggen hvor det var fin utsikt og varmt. To svaletjerter fikk vi se der. Nede igjen derfra vant vi soppen bispelue. Sist gikk vi langs stranden tilbake til skolen.

Av planter vi så nevnes: Hjertegras (*Briza media*), sneglebelg (*Medicago lupulina*), nøkleblom (*Primula veris*), åkermåne (*Agrimonia eupatoria*), nesleklokke (*Campanula trachelium*), hagtorn (*Crataegus sp.*), gjerdevikke (*Vicia sepium*), bekkeveronika (*Veronica beccabunga*), blåfjær (*Polygala vulgaris*), tveskjeggveronika (*Veronica chamaedrys*), bakkemynte (*Acinos arvensis*), tiggersoleie (*Ranunculus sceleratus*), vasspepper (*Polygonum amphibium*), hvit jonsokblom (*Melandrium album*), strandstjerne (*Aster tripolium*), åkerdylle (*Sonchus arvensis*), lintorskemunn (*Linaria vulgaris*), skjorbuksurt (*Cochlearia officinalis*), skjoldbærer (*Scutellaria galericulata*), tofrøvikke (*Vicia hirsuta*), villin (*Linum catharticum*), åkervortemelk (*Euphorbia helioscopia*),

gjeldkarve (*Pimpinella saxifraga*), hvassdå (*Galeopsis tetrahit*), strandkjeks (*Ligusticum scoticum*), engstorkenebb (*Geranium pratense*), orientveronika (*Veronica persica*) og tusengylden (*Centaureum littorale*).

Helgeturen til Nissedal ble avlyst på grunn av manglende påmeldinger.

Myrtur i Kilebygda.

Søndag 24. august. Turlledervikar: Priscilla Hansen.

Referent: Priscilla Hansen.

Kun to medlemmer møtte opp ved butikken på Rognsbru. Vi noterte hvit nøkkerose (*Nymphaea alba*) ute i Kilevatn og i vannkanten vassgro (*Alisma plantago-aquatica*) før vi bestemte oss til å gå litt innover vegen sør fra Rognsbru for å se om stavklokkene (*Campanula cervicaria*) enda sto ved vegkanten. Der fant vi en god bestand, ikke så langt inne som vi hadde husket fra tidligere, men blomstringen var forlenget forbi. Det samme gjaldt for mange arter som hadde hatt en rik blomstring denne varme sommeren. Det var litt spennende å prøve seg på artsbestemmelser utfra blader og frøhoder - ikke alltid så greitt! Det ble sett, blant annet, en øyentrøst (sannsynligvis *Euphrasia stricta*), krattfiol (*Viola mirabilis*) med sine lukkede sommerblomster, gjeldkarve (*Pimpinella saxifraga*), kratthumleblom (*Geum urbanum*), skoggråurt (*Omalotheca sylvatica*), åkergråurt (*Filaginella uliginosa*), sløke (*Angelica sylvatica*), midt i vegen en liten tunbendel i blomst (*Spergularia rubra*) og både svartor (*Alnus glutinosa*) og gråor (*Alnus incana*).

Tilbake til bilen, kjørte vi innover mot Høydalen. Vi hadde ikke tatt med kart og det var derfor vanskelig å finne frem til myren ved Åmedalsfjell, men i nærheten av Høydal ble det et stopp ved en myr som så lovende ut. Torvmosen lyste rødt av rundsoldogg (*Drosera rotundifolia*), noen med frøstand. Men det vi var ute etter var myggblomst (*Hammarbya paludosa*). Det lå flere partier med hengemyr utover, nesten som øyer, med dypt vann imellom, vann så klart at vi kunne se ned i mudderet hvor røttene til den gule nøkkerosen (*Nuphar lutea*) vokste. Ute på den ene syntes vi å kunne skimte noe som lignet, men det var umulig å komme seg ut dit. Vi undersøkte videre, og helt ute på pynten av et parti, da vi akkurat skulle til å gå opp, så vi den, et flott eksemplar av myggblomst, sikkert 15 cm høy. Det var verdt hele turen å ha funnet den!

Etter en matbit i skyggen av noen flotte furuer, kjørte vi videre inn mot Mjåvatn, men fant vegen sperret av en bom like ved Mosvatnet. Vegen videre så ikke særlig spennende ut etter et par hundre meter, så vi satte kursen heller hjemover, men tok tid til en avstikker inn til Rørtjern hvor bladene av en blærerot, sannsynligvis gytjeblårerot (*Utricularia intermedia*) fløt nede i vannet. Siste stopp var ved det som tidligere hadde vært en myr, nå gjennomskjært av dype grøfter - en heller trist syn. I vannet nede i grøftene vokste noen kysttjønnaks (*Potamogeton polygonifolius*), og oppe i vegkanten fant vi noen flotte men mystiske bladrosetter som vi stod helt

rådløse overfor - inntil vi fant én med blomsterstilk, og det viste seg å være vanlig blåknapp (*Succisa pratensis*).

Tenk at man aldri hadde lagt merke til den delen av planten tidligere! Det hadde vært en spennende og lærerik dag i vakkert terreng, passe varm og med en fin blanding av sol og skyer.

Sopptur til Rennesund i Kilebygda.

Søndag 14. september. Turløder: Anne Vinorum.

Referent: Anne Vinorum.

Vi, i alt 13 deltakere, parkerte på parkeringsplassen rett i nærheten av demningen ved Kilevannet og vi plukket sopp på begge sider av veien oppover mot Rønningen.

Det var mye sopp i år og det var derfor mye matsopp å finne. Alle turdeltakerne fikk derfor med seg fulle kurver hjem.

Artsmessig var ikke turen av de store. Den lille bregnehetta (*Mycena pterigena*) var en av de mest spennende vi fant. Det ble også funnet en slørhatt (*Cortinarius*) med blårøde skiver. Denne klarte vi ikke å bestemme.

Forøvrig fant vi flere skrubbarter (furuskrubb, ospeskrubb, eikeskrubb, røskrub, bjørkeskrubb og brunskrub), steinsopp, smørsopp, pepperrørsopp, sandsopp, flere slørsopper (som vi ikke bestemte), kantarell, lys og rødgul piggsopp, skjeggriske, gulkremle, melsopp, blåkjøttet bukkesopp, vanlig sleipsopp, vanlig brødkurvsopp, stubbehorn og skarlagensvokssopp, rød og hvit fluesopp, besk svovelsopp, vorte-røyksopp og gullgaffel.

Vi hadde fint vær på turen og rastet ved bredden av Kilevannet.

Der hadde vi en kort gjennomgang av de "sikre" soppartene samt av annen sopp vi hadde funnet.

Turen ble avsluttet relativt tidlig på dagen, så et par stykker tok seg en ekstratur inn den private bilveien til Vassbotn ved Kilevannet. Der, ikke så langt unna en kjent forekomst av stavklokke (*Campanula cervicaria*), fant de 2 fine eksemplarer av bråtestorkenebb (*Geranium bohemicum*).

Fjorårets og årets deltakere på disse aktivitetsekveldene viser at det i Grenland er et behov for et soppforum.

Årsrapportens forside viser bråtestorkenebb. Ill. Lid.

Annonsert soppkurs fikk vi ikke arrangert denne høsten, men det vil nok komme anledning igjen senere et år.

Urtekveld.

Ved Anne Kristine Gundersen.

Onsdag 24. september på Mule Varde.

Referent: Lise Stokstad.

Møtet åpnet kl. 18.40 med 14 frammøtte. Anne Kristine viste flotte lysbilder fra Auen urtegård. Gamlestua fra 1790 er restaurert, og den gav en utmerket bakgrunn for riddersporer, geiterams, akeleier, "gammeldagse" roser, svarthyll, 6 forskjellige arter timian, store mengder purpur-solhatt, diverse mynter, gamle og nye krydder- og duftplanter m.m. Vi så også eksemplarer av "Moses brennende busk" (*Dictamnus*). Planten har en eterisk olje, og ved antennelse kan den brenne på stille og varme sommerkvelder. Anne Kristine fortalte om de forskjellige blomsterplantene og urtene på en fin og interessant måte. Alt på Auen blir dyrket økologisk. Høns- og sauehold er med og sørger for det.

Som avslutning var vi med på en kort "reise" til Tenerife. Der var fargesprakende blomster, fugler og dyr av forskjellige slag.

Under kaffen var det anledning til å se på og å kjøpe produkter fra Auen. Der var bl.a. mange sorter te, "katte-posere" (stoffposere kattene elsker å leke med; de inneholder tørket kattermynte), og frø av forskjellige slag, både av 1-årige arter og stauder. Vi ble innviet i urtenes historie, utseende og bruk. Det var et lærerikt og fint møte.

Aktivitetsekveld (Sopp).

Onsdag 1. oktober på Ingeniørhøyskolen i Porsgrunn.

Referent: Esther Broch.

Klokken 18.30 møtte 31 deltakere opp på Mule Varde til låst dør. Ca. halvparten av de frammøtte var medlemmer i foreningen. Vaktmesteren var på kurs i Bodø og hadde ikke sørget for stedfortreder. Han var ikke tilgjengelig på mobiltelefon innværende uke.

Lykkeligvis var Rolf Ergon en av deltakerne, og han tilbød raskt et klasserom på Ingeniørhøyskolen. Esther Broch (møteansvarlig) og Anne Vinorum hadde sørget for et variert utvalg av sopp med hovedvekt på de 6 sikre og beslektede arter, sammen med gode råd om soppstaking og bruk av sopp. Flere av deltakerne hadde med soppbøker og disse sammen med store plansjer og friske eksemplarer gjorde at vi sammen klarte å formidle kunnskaper om gleden ved å plukke sopp til tross for at vi var en så stor gruppe.

Urtica

Ved Anne Kirstine Andersen.

Omkring 14 September af 1840.

Indsendt til Højskolen.

